

Správní právo trestní

JUDr. Jana Jurníková, Ph.D.

Právnická fakulta Masarykovy univerzity

Katedra správní vědy a správního práva

Odpovědnost

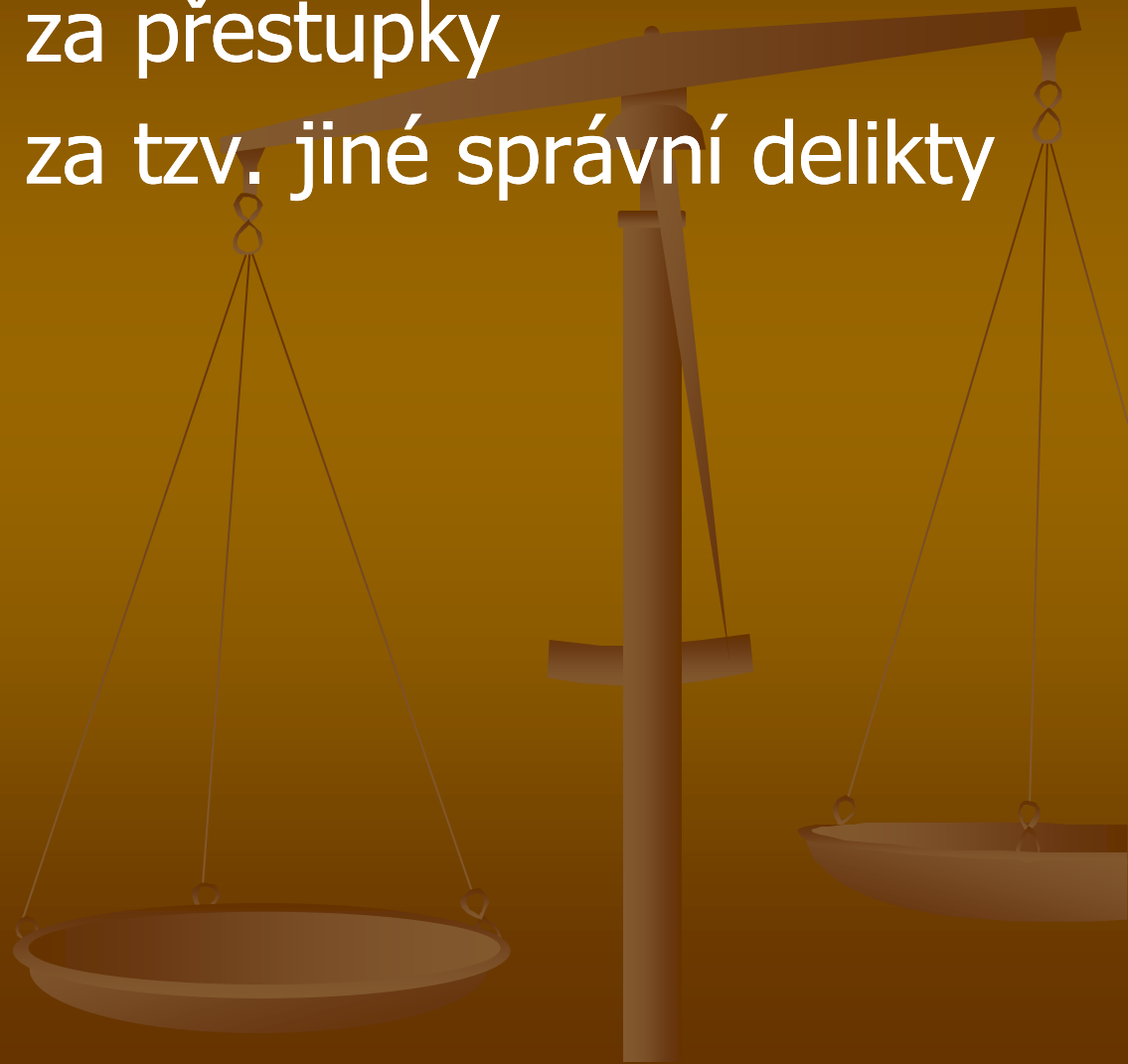
- *Správní delikt* – protiprávní jednání (nečinnost), jehož znaky jsou uvedeny v zákoně a s nímž zákon spojuje hrozbu sankcí ukládané VS

odpovědnost

- uplatnění nepříznivých následků stanovených normou správního práva vůči tomu, kdo porušil zákonem stanovenou povinnost

Klasifikace

- 1. Odpovědnost za přestupky
- 2. Odpovědnost za tzv. jiné správní delikty
  - A) disciplinární
  - B) pořádkové
  - C) ostatní

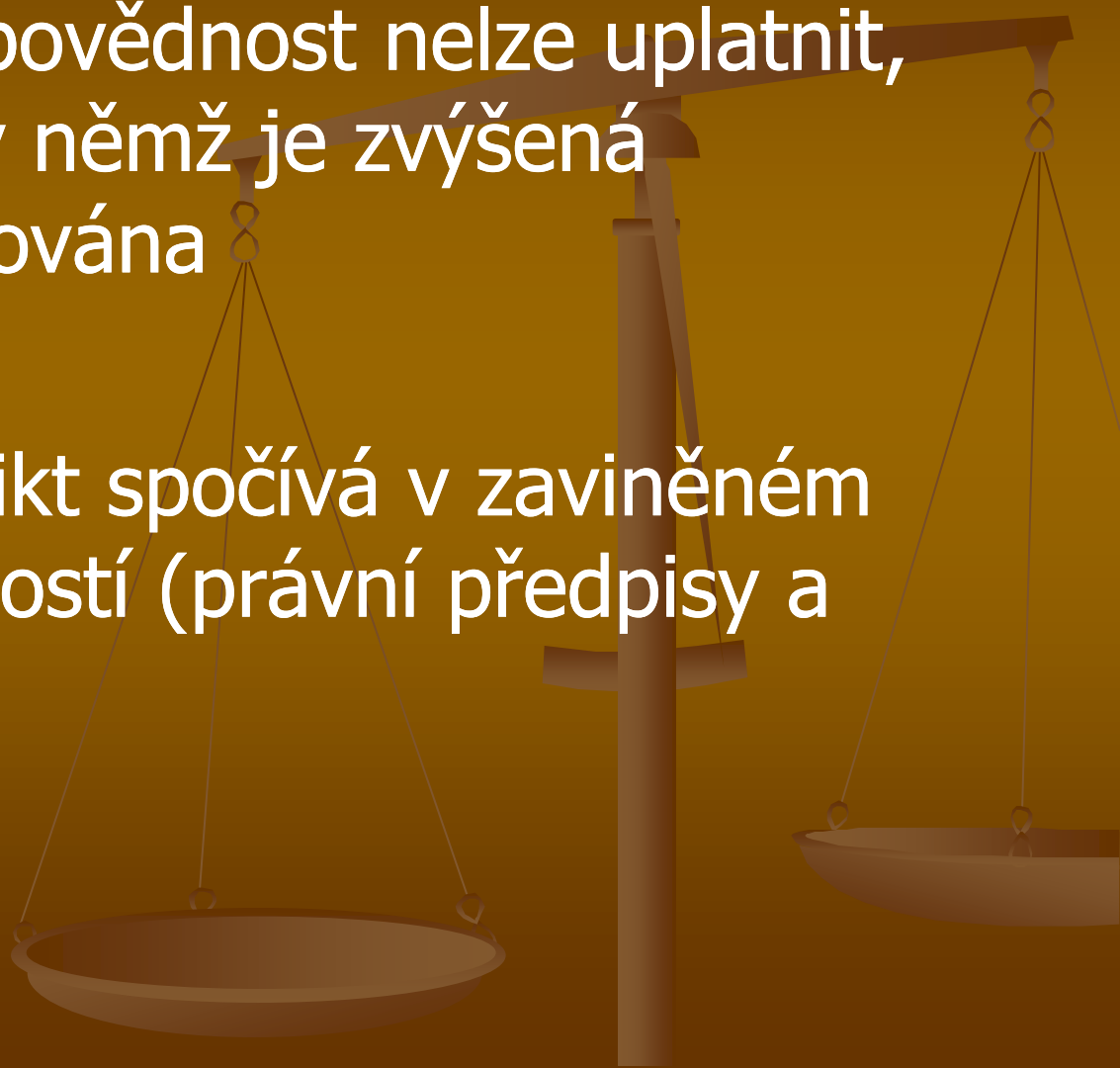

Disciplinární delikty

- porušení disciplíny, delikt FO, která je ve zvláštních právních vztazích k určité instituci, se zvláštními právy a povinnostmi vyplývajícími právě z tohoto služebního, zaměstnaneckého, členského vztahu
- *Může se jednat o:*
  1. *instituci státní (úřednický aparát státu, ozbrojené síly, policie, atd.),*
  2. *profesní komory (otázky i profesní etiky) nebo*
  3. *jiné instituce (např. veřejné vysoké školy).*

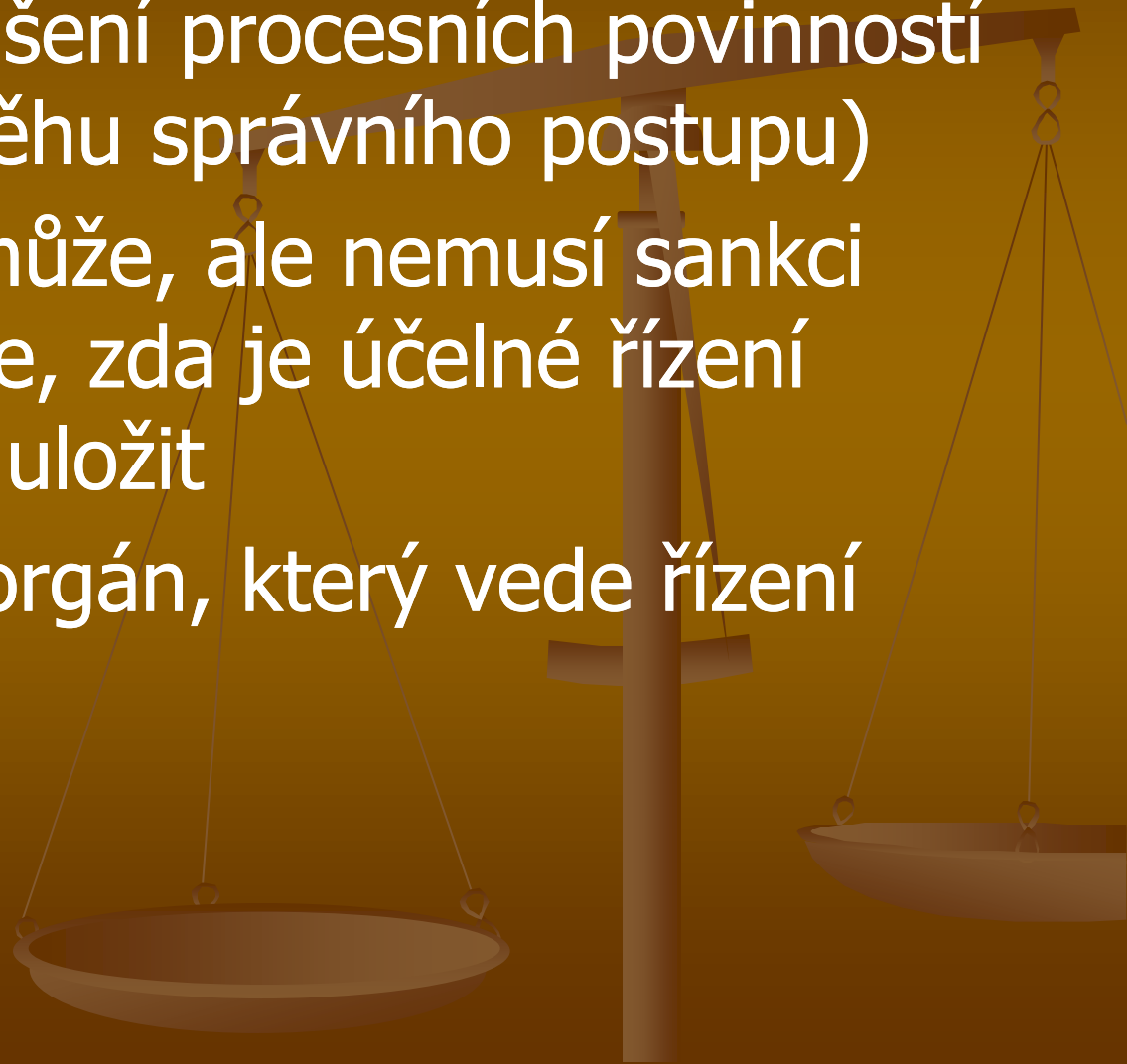
Disciplinární delikty

- Disciplinární odpovědnost nelze uplatnit, zanikl-li vztah, v němž je zvýšená disciplína vyžadována
- Disciplinární delikt spočívá v zaviněném porušení povinností (právní předpisy a interní)

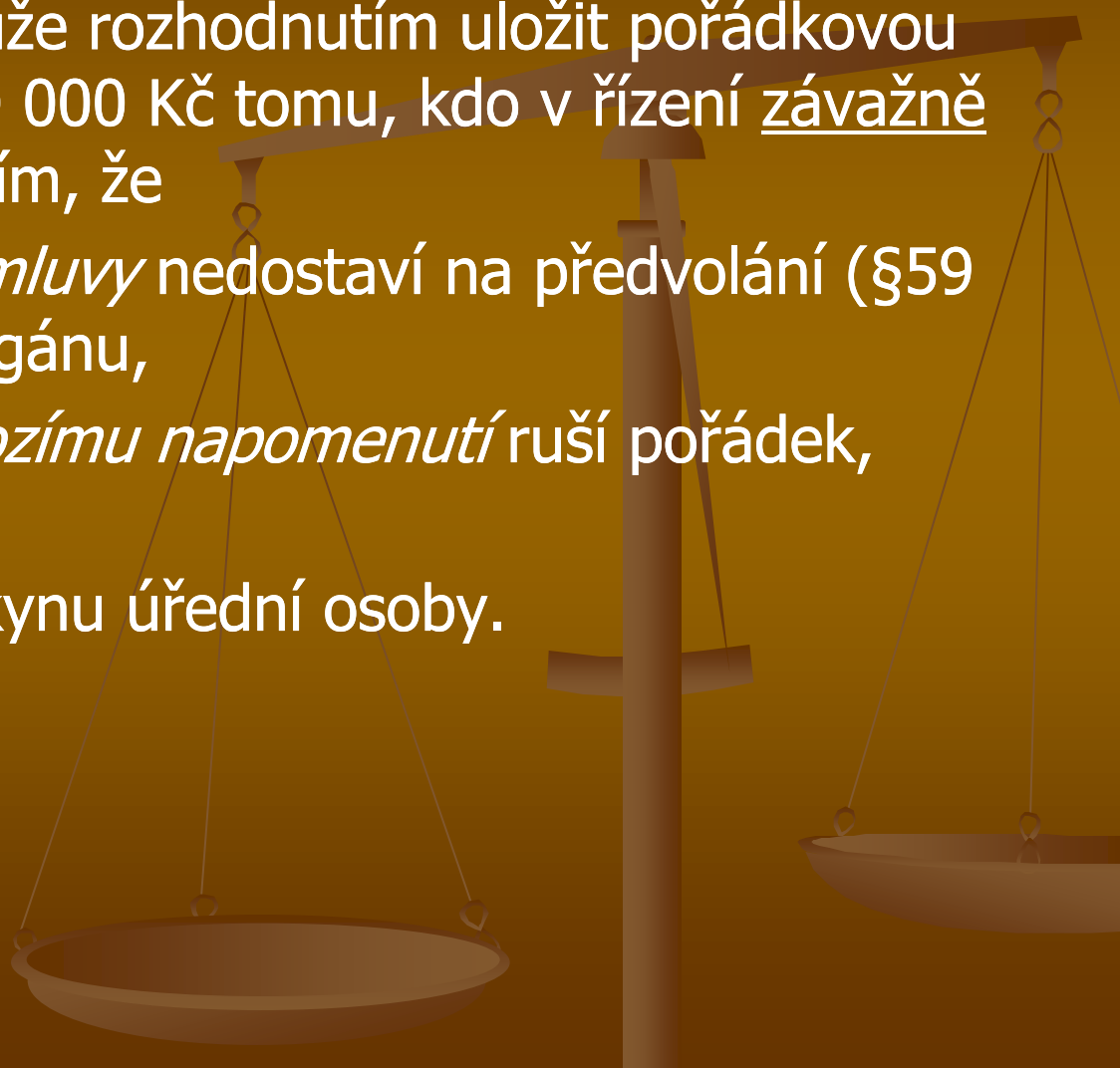
Pořádkové delikty

- Jedná se o porušení procesních povinností (ztěžování průběhu správního postupu)
- Správní orgán může, ale nemusí sankci uložit – posuzuje, zda je účelné řízení zahájit a sankci uložit
- ukládá správní orgán, který vede řízení (řízení v řízení)

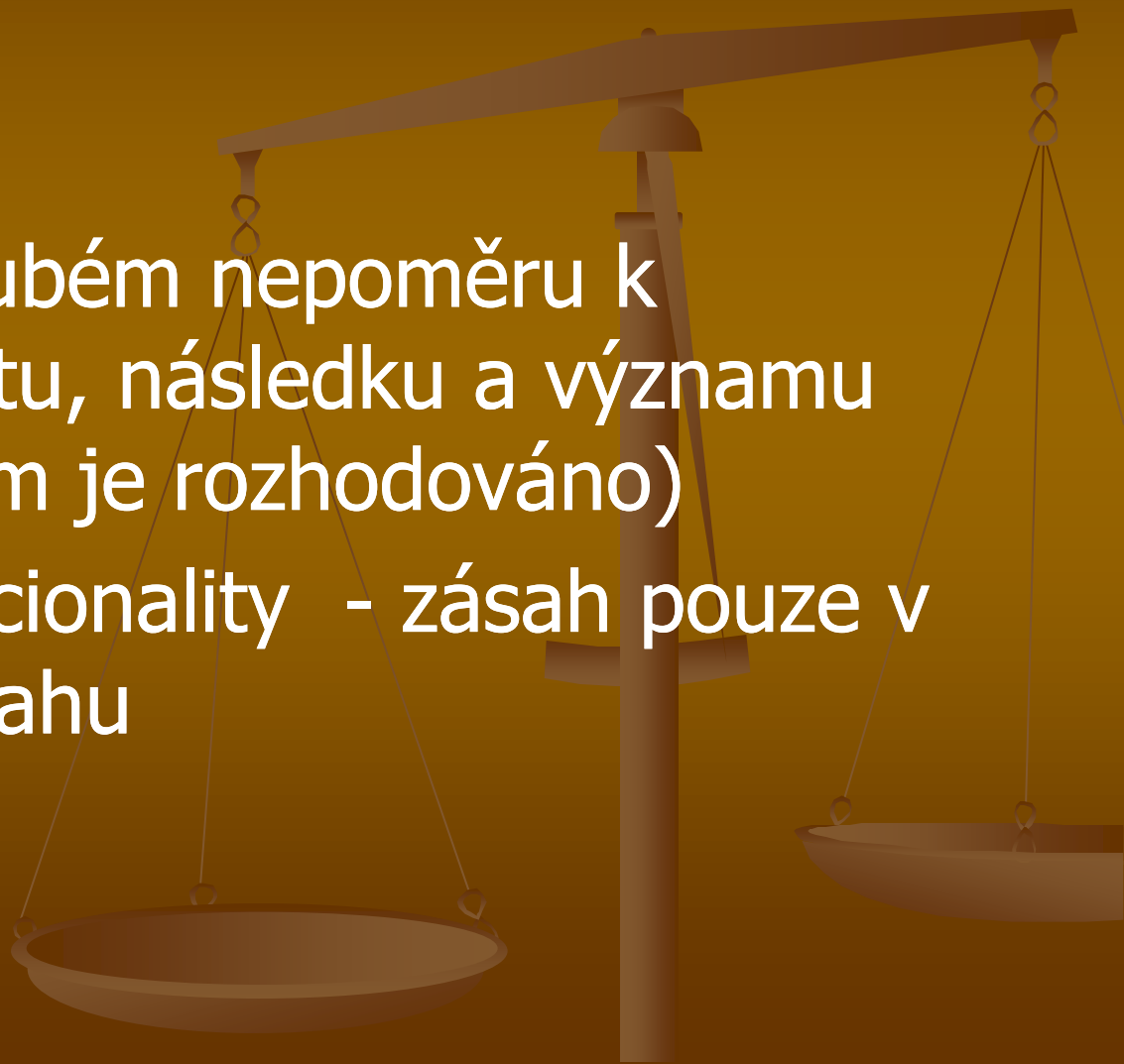
§ 62 správního řádu

- (1) Správní orgán může rozhodnutím uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje jeho postup tím, že
  - a) se *bez náležité omluvy* nedostaví na předvolání (§59 s.ř.) ke správnímu orgánu,
  - b) navzdory *předchozímu napomenutí* ruší pořádek, nebo
  - c) neuposlechne pokynu úřední osoby.
-

§ 62 správního řádu

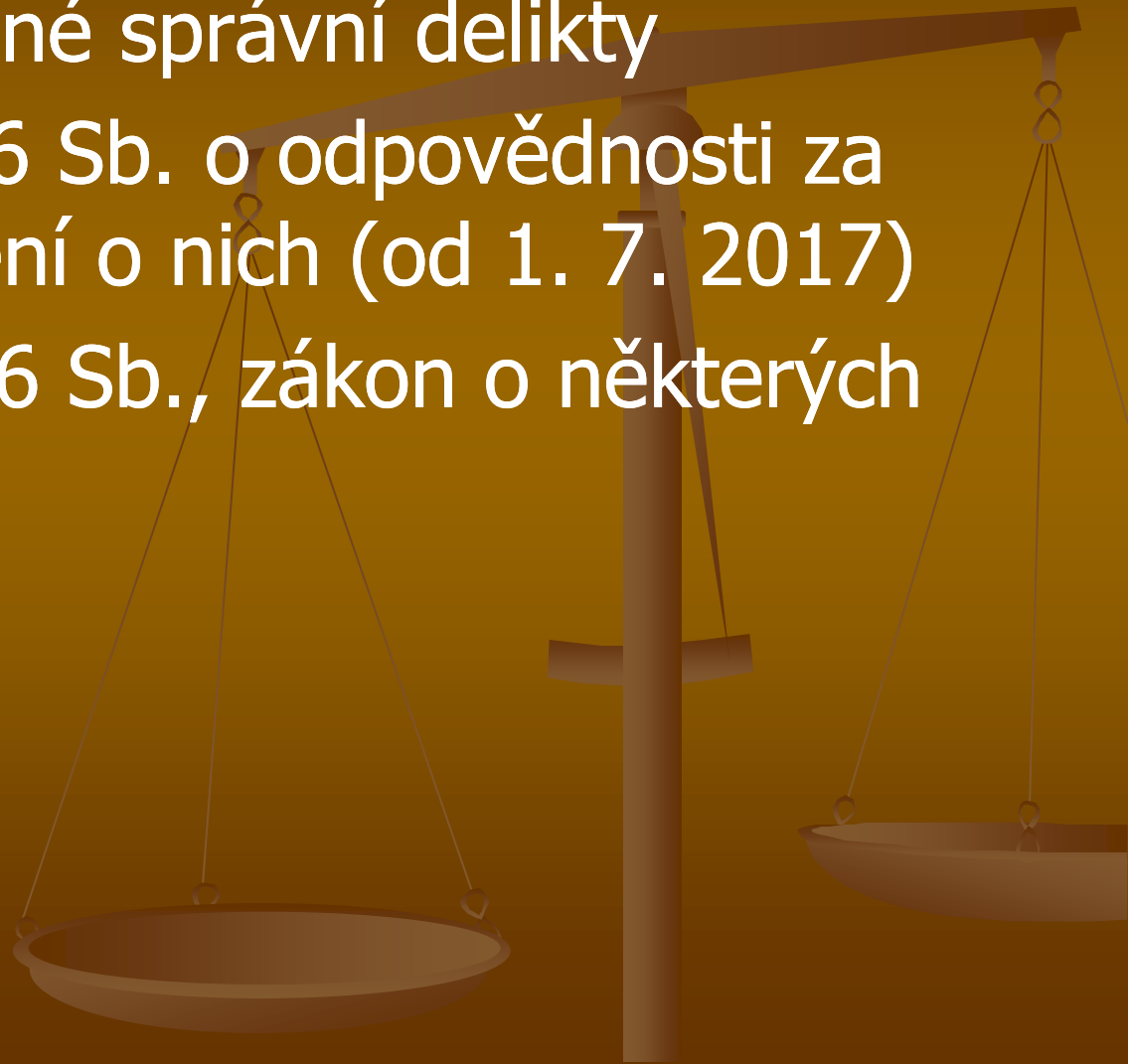
- Výše 50 000 Kč
- - i opakovaně
- - nesmí být v hrubém nepoměru k závažnosti deliktu, následku a významu předmětu (o čem je rozhodováno)
- - princip proporcionality - zásah pouze v nezbytném rozsahu

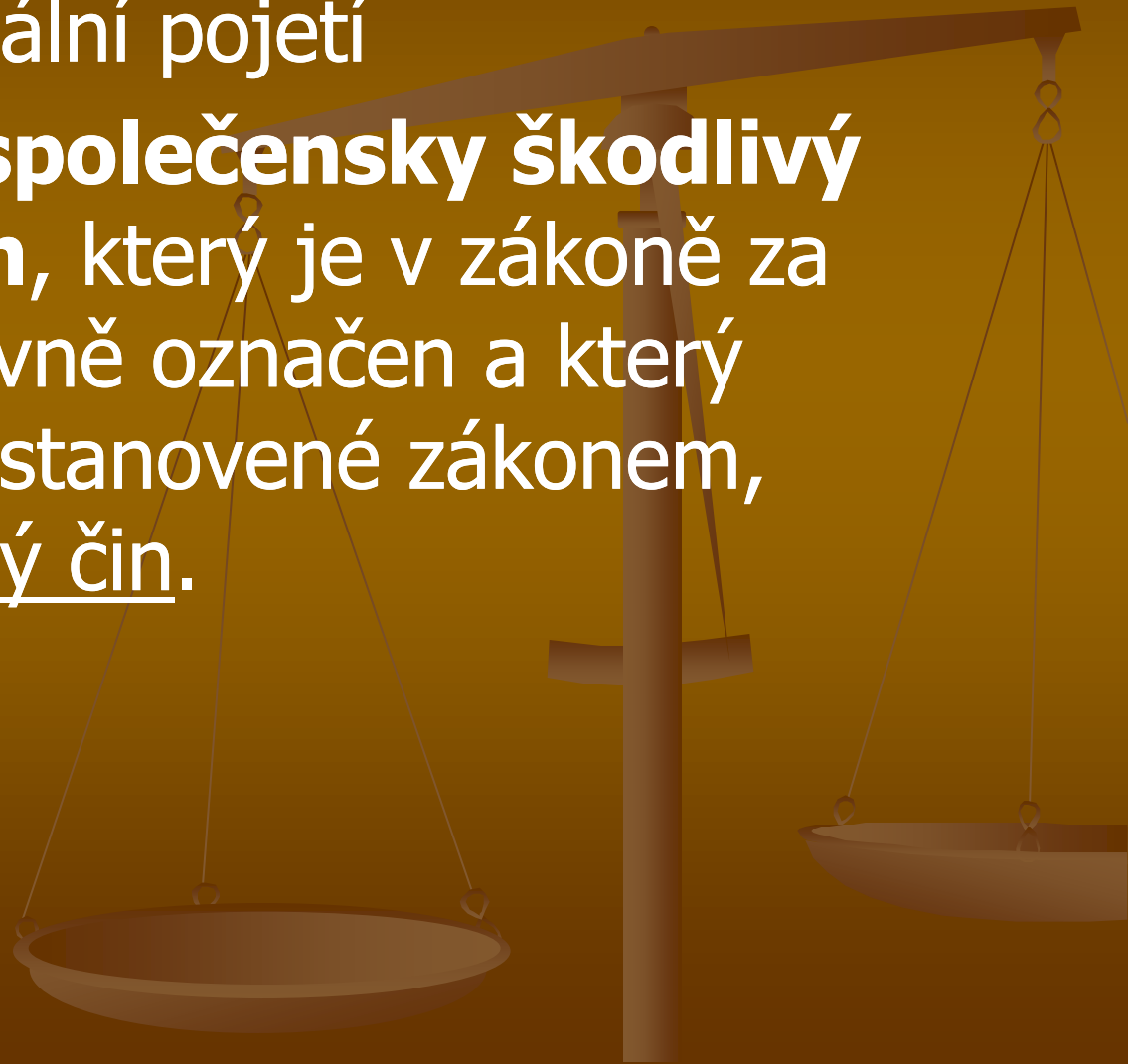
Přestupky

- Tzv. pojmenované správní delikty
- zák. č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (od 1. 7. 2017)
- Zák. č. 251/2016 Sb., zákon o některých přestupcích

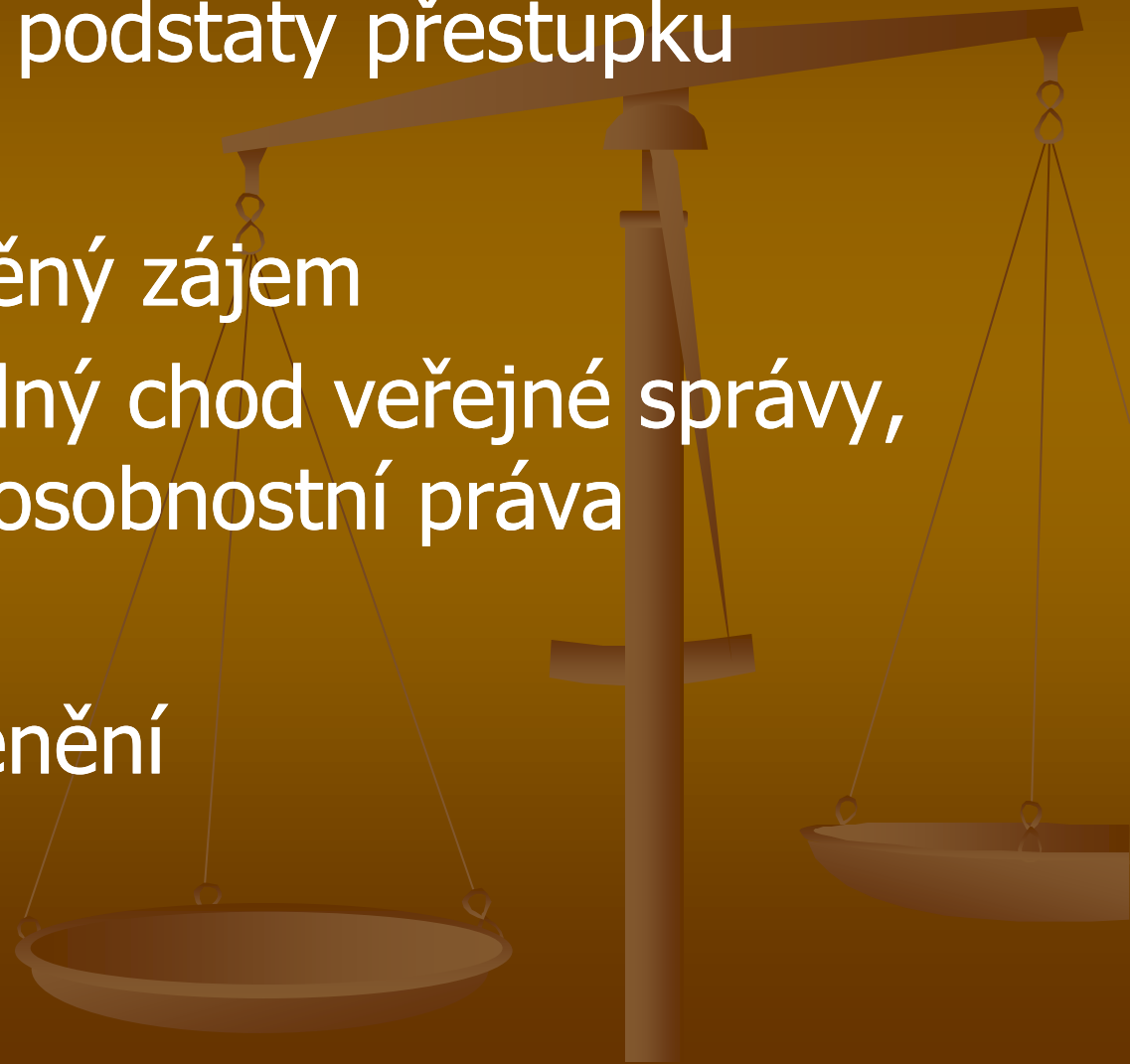
vymezení

- Materiálně-formální pojetí
- Přestupkem je **společensky škodlivý protiprávní čin**, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Přestupky

- Znaky skutkové podstaty přestupku
- 1. *OBJEKT*
- - právem chráněný zájem
- Př. majetek, řádný chod veřejné správy, zdraví člověka, osobnostní práva
- A) obecný
- B) druhový - členění

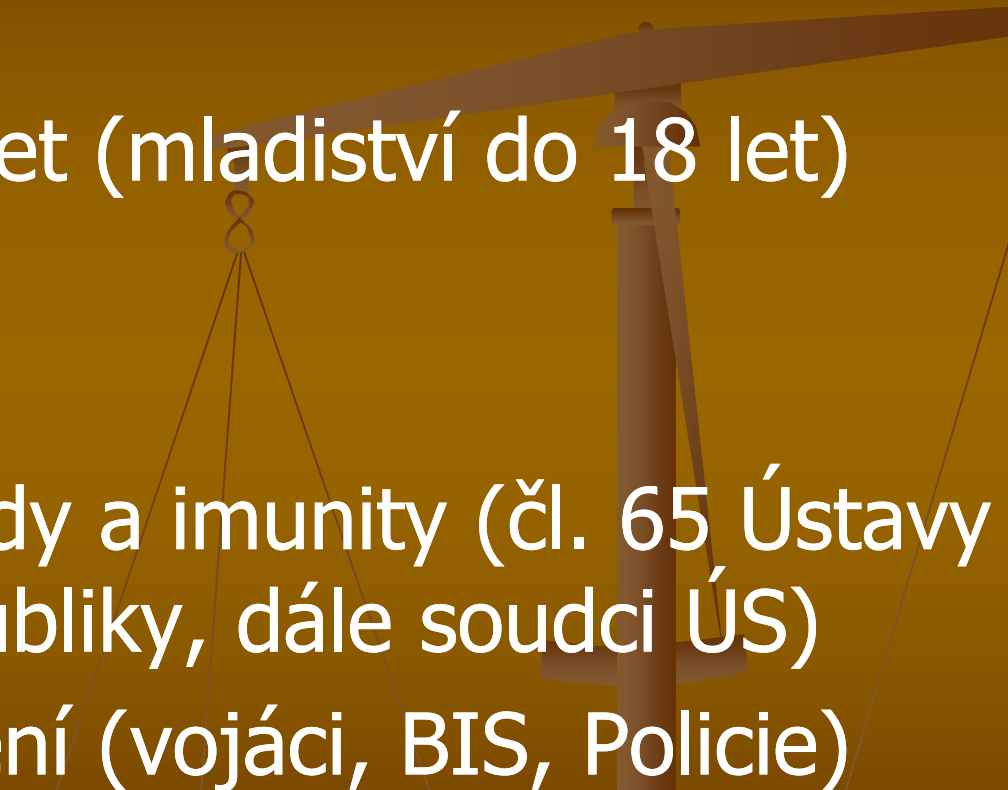

PRVKY

- 2. *Objektivní stránka*
  - A) protiprávní jednání
  - B) následek
  - C) příčinná souvislost
-
- místo a čas

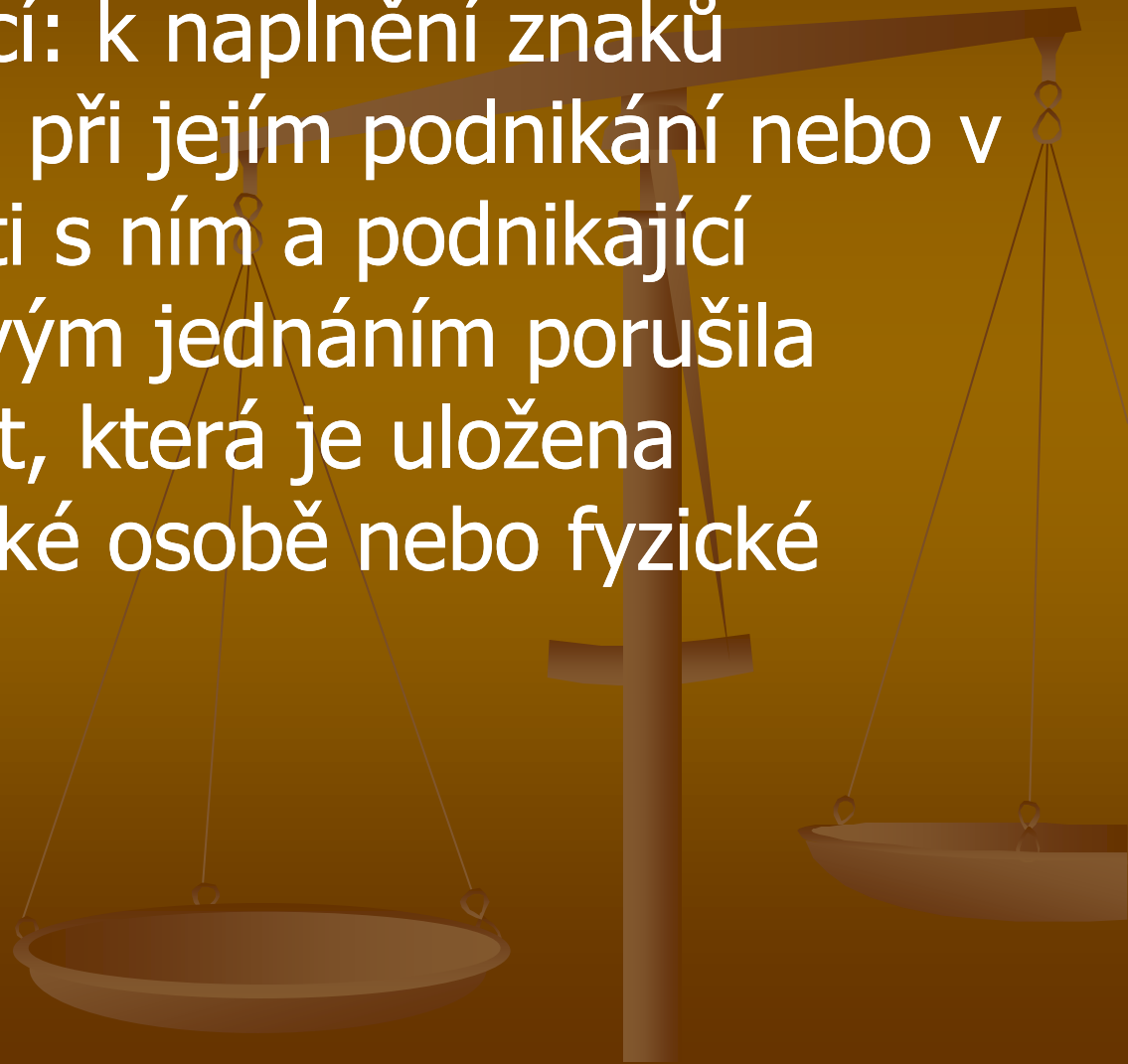

Prvky

- 3. *Subjekt*
  - a) FO starší 15 let (mladiství do 18 let)
  - Příčetnost

  - Exempce : výsady a imunity (čl. 65 Ústavy – prezident republiky, dále soudci ÚS)
  - Disciplinární řízení (vojáci, BIS, Policie)
-

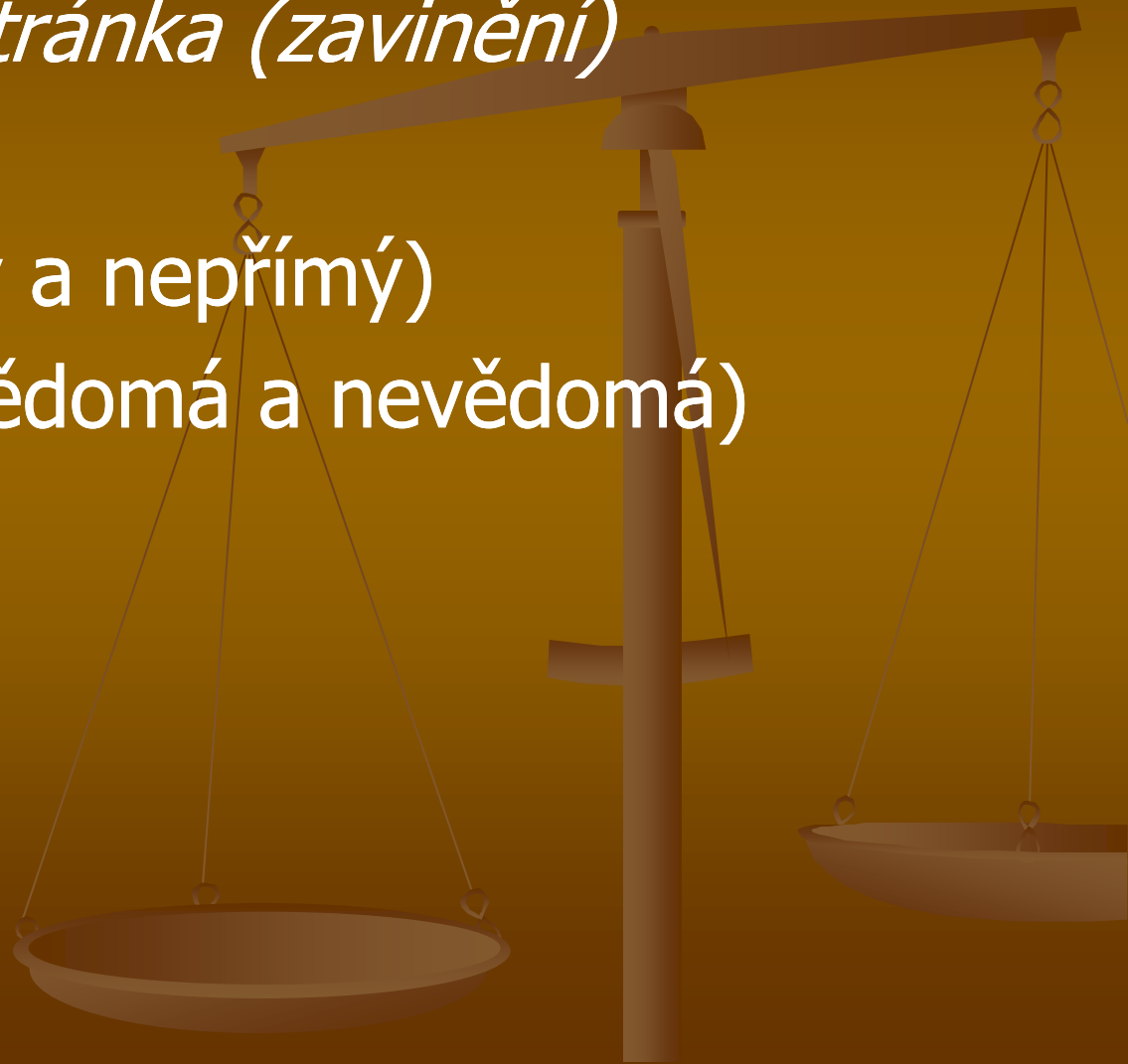
Prvky

- b) FO podnikající: k naplnění znaků přestupku došlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním a podnikající fyzická osoba svým jednáním porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě
- c) PO

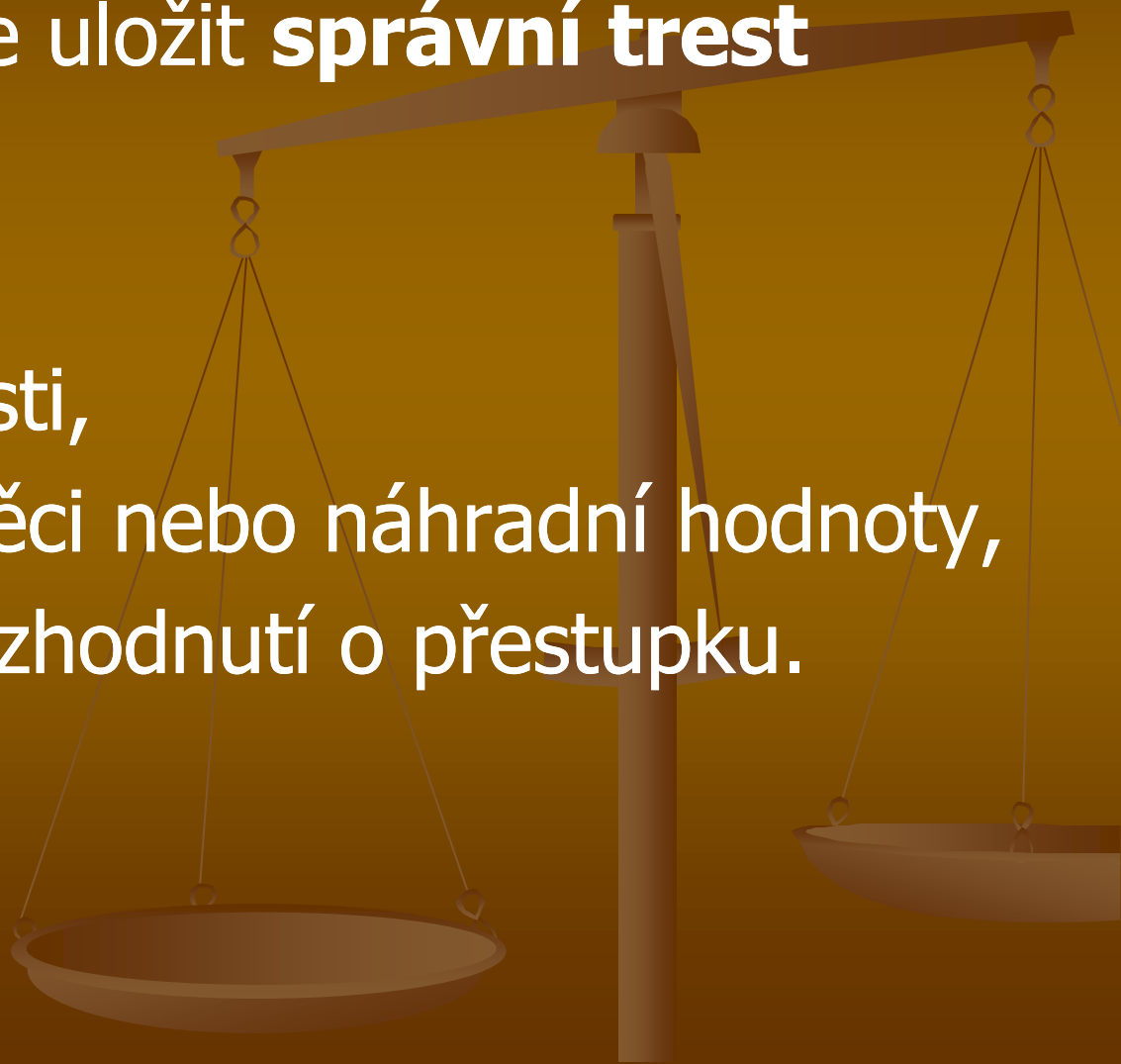
Prvky

- 4. *Subjektivní stránka (zavinění)*
- U FO
- A) úmysl (přímý a nepřímý)
- B) nedbalost (vědomá a nevědomá)

Sankce

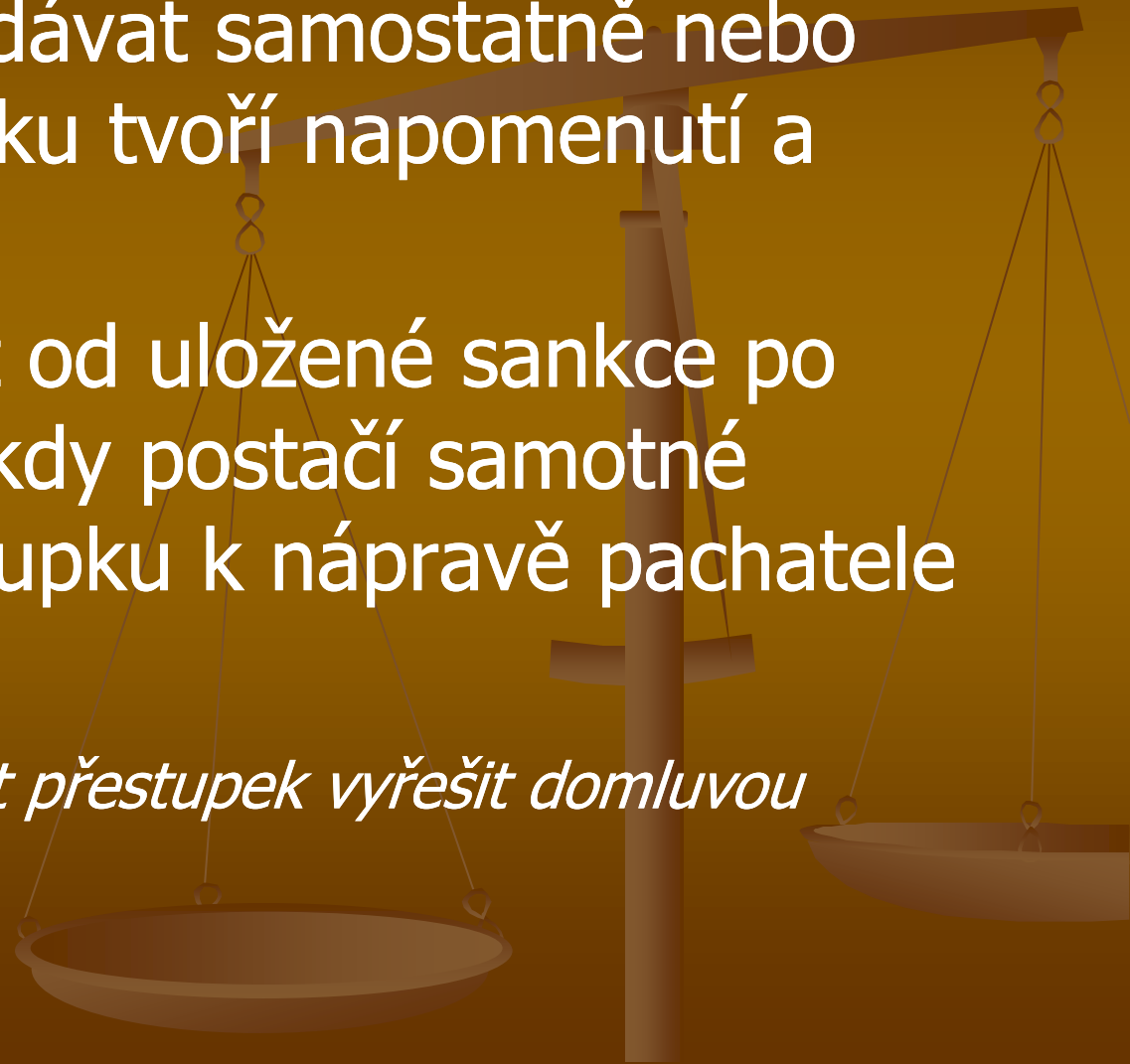
- Za přeštupek lze uložit **správní trest**
- *a)* napomenutí,
- *b)* pokuty,
- *c)* zákazu činnosti,
- *d)* propadnutí věci nebo náhradní hodnoty,
- *e)* zveřejnění rozhodnutí o přešupku.

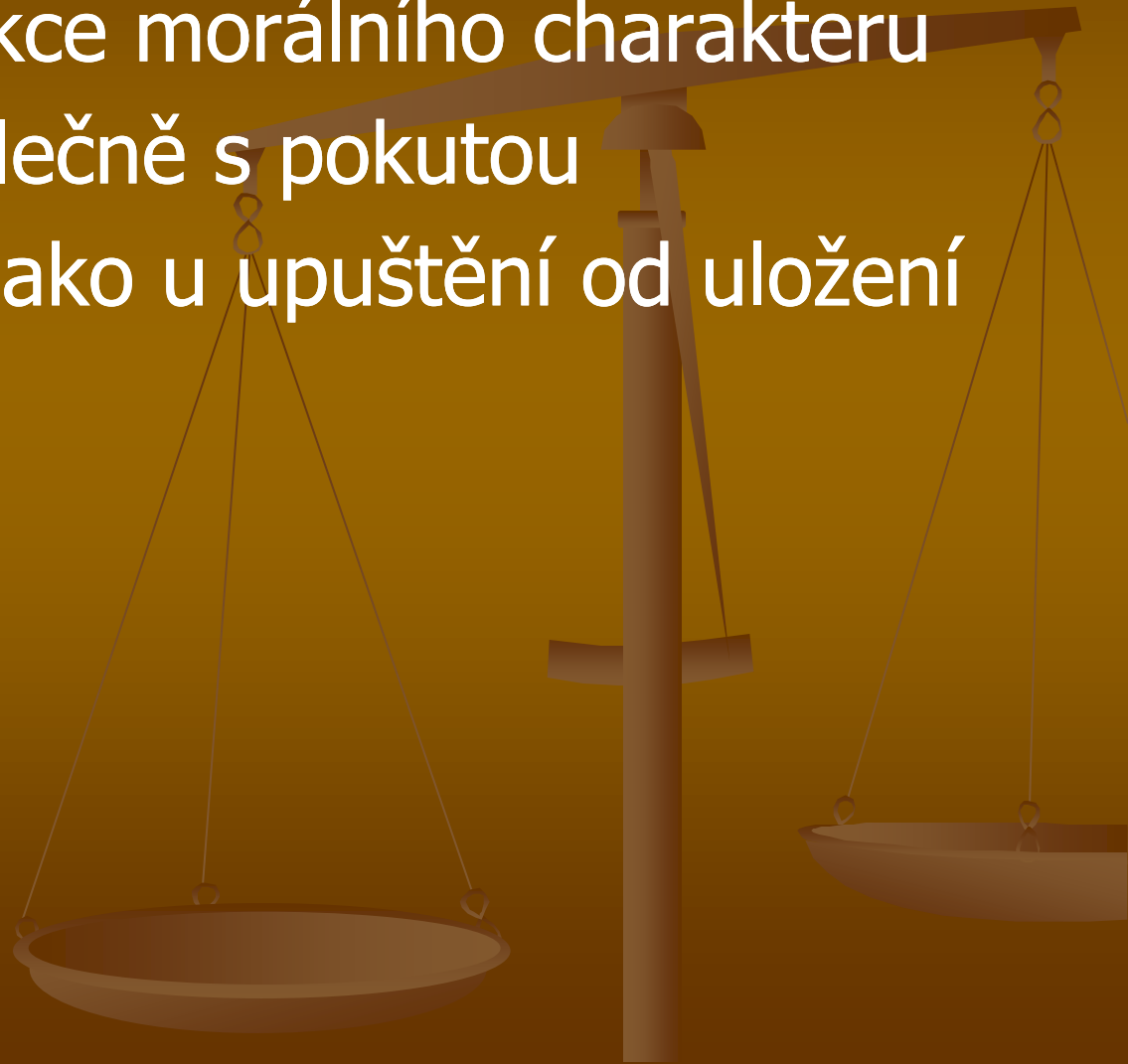
Sankce

- Sankce lze ukládat samostatně nebo společně (výjimku tvoří napomenutí a pokuta)
- Lze také upustit od uložené sankce po vyslovení viny, kdy postačí samotné pojednání přestupku k nápravě pachatele
- *od 1.1. 2019 lze opět přestupek vyřešit domluvou*

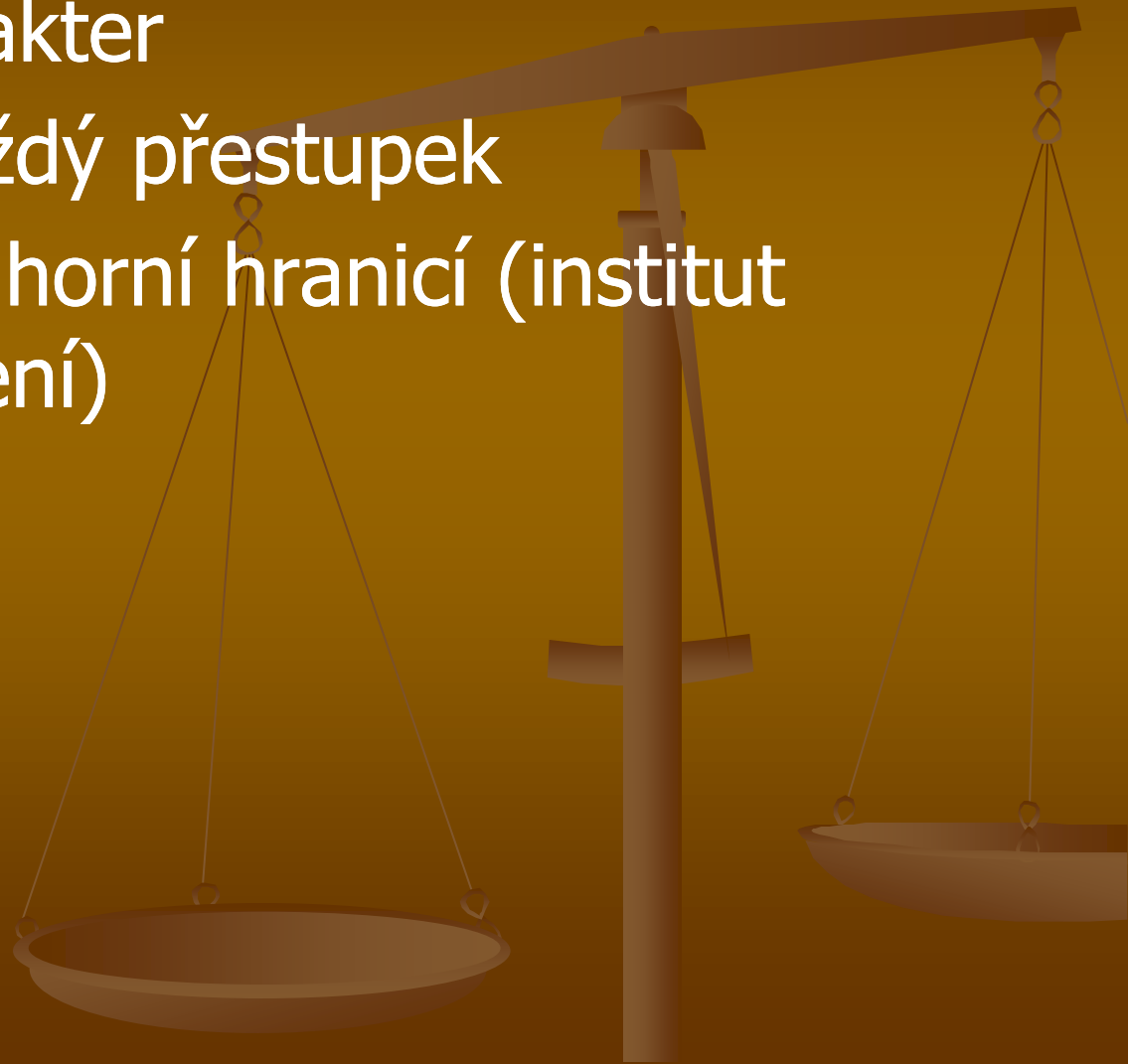
Napomenutí

- Nejmírnější sankce morálního charakteru
- Nelze uložit společně s pokutou
- Výsledný efekt jako u upuštění od uložení sankce

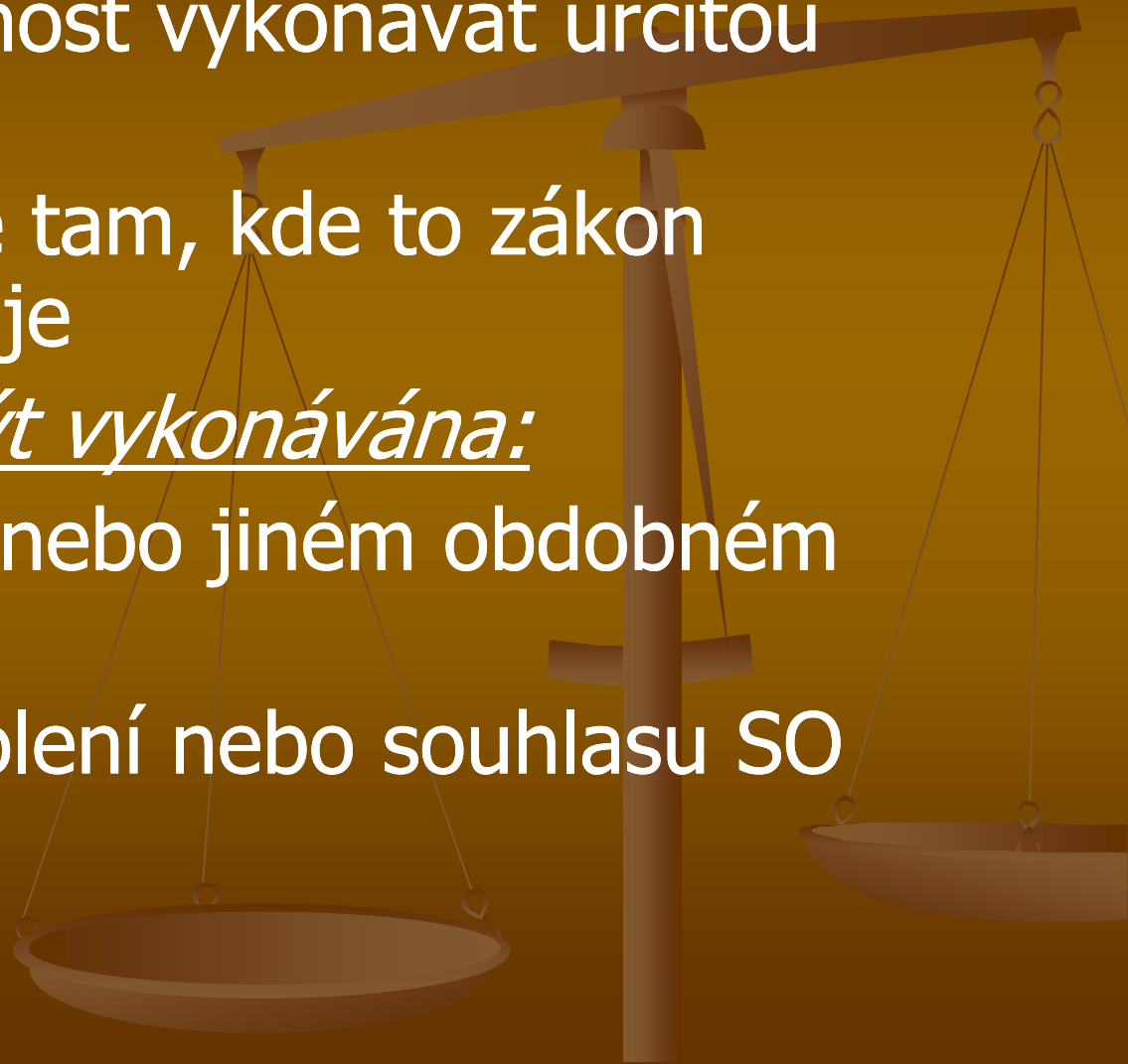
Pokuta

- Majetkový charakter
- Lze uložit za každý přešupek
- Určena obvykle horní hranicí (institut správního uvážení)

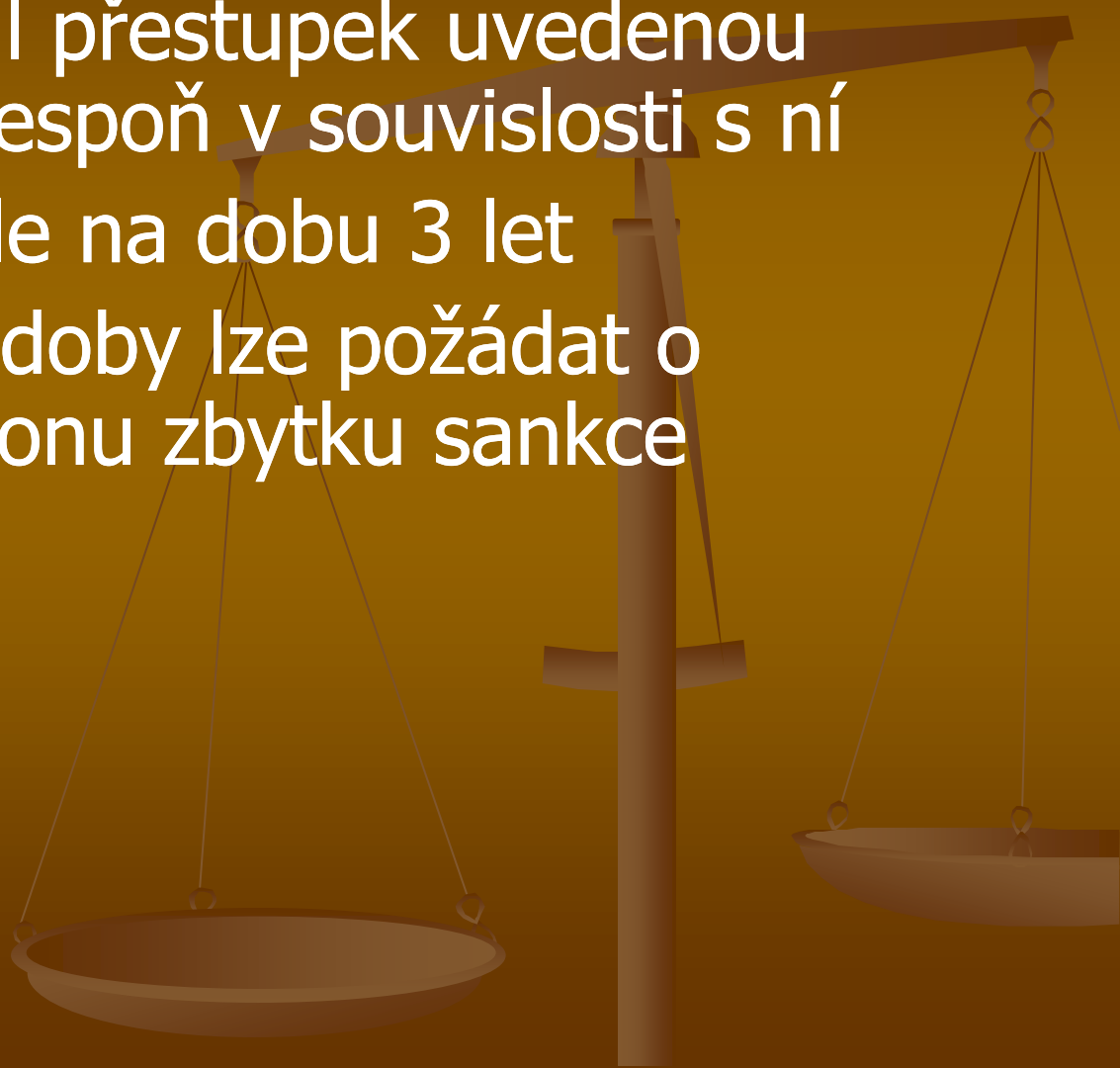
Zákaz činnosti

- Odnímáno možnost vykonávat určitou činnost
- Lze uložit pouze tam, kde to zákon výslovně dovoluje
- Činnost musí být vykonávána:
- A) v pracovním nebo jiném obdobném poměru
- B) je třeba povolení nebo souhlasu SO

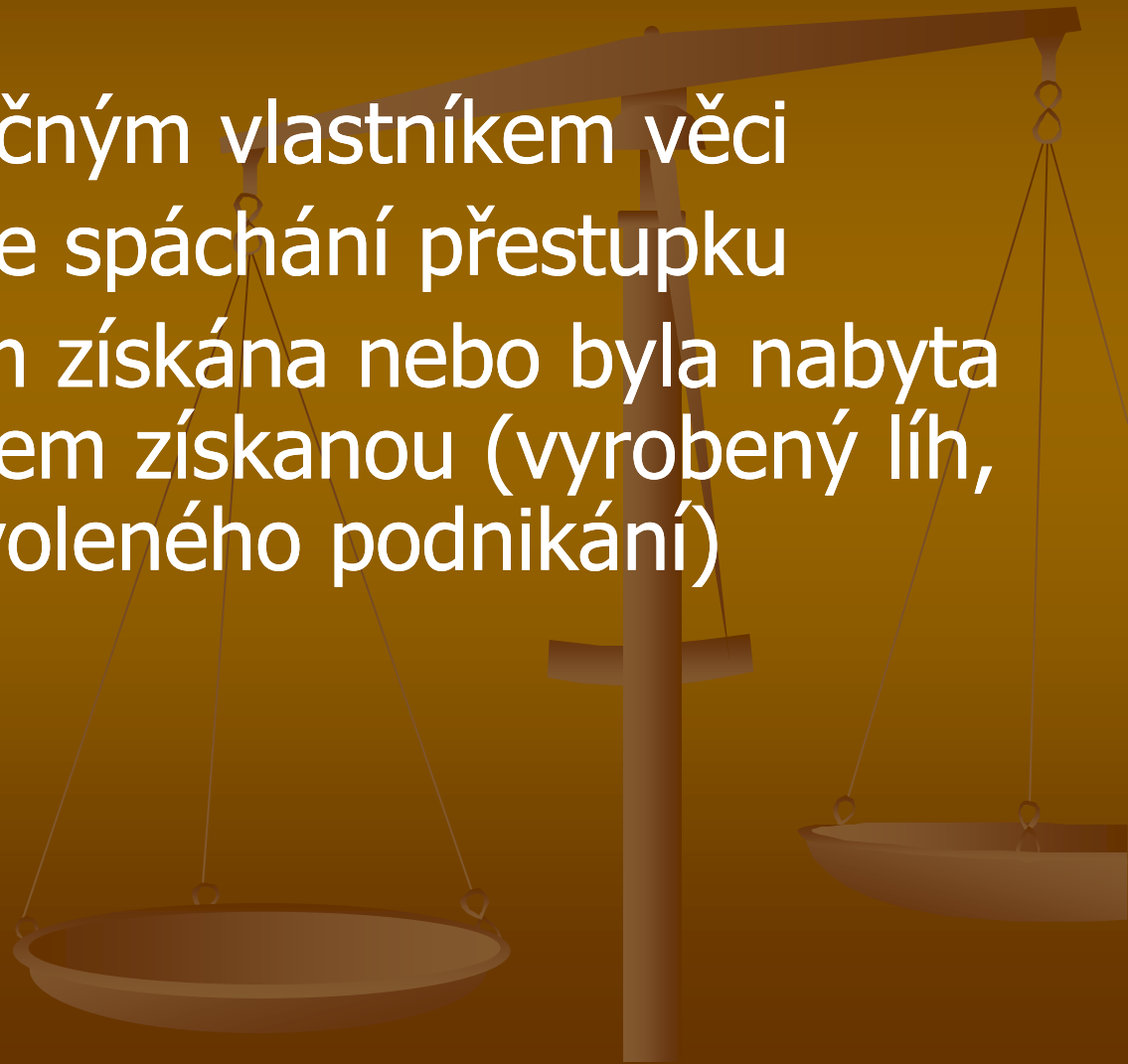
Zákaz činnosti

- Pachatel spáchal přešupek uvedenou činností nebo alespoň v souvislosti s ní
- Lze uložit nejdéle na dobu 3 let
- Po uplynutí 1/2 doby lze požádat o upuštění od výkonu zbytku sankce

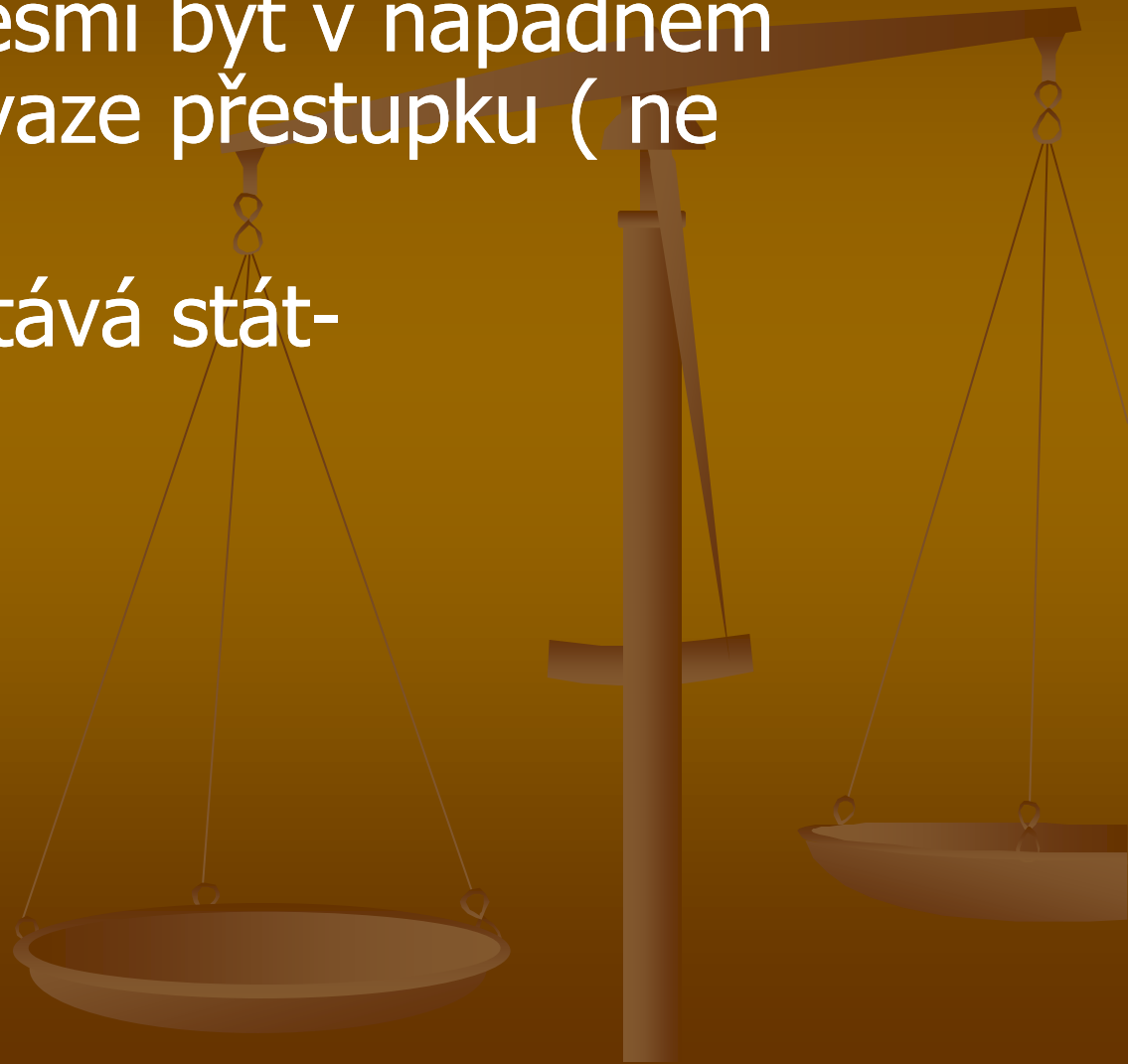
Propadnutí věci

- **Podmínky:**
- Pachatel je výlučným vlastníkem věci
- Věc byla užita ke spáchání přestupku
- Byla přestupkem získána nebo byla nabyta za věc přestupkem získanou (vyrobený líh, výtěžek z nedovoleného podnikání)

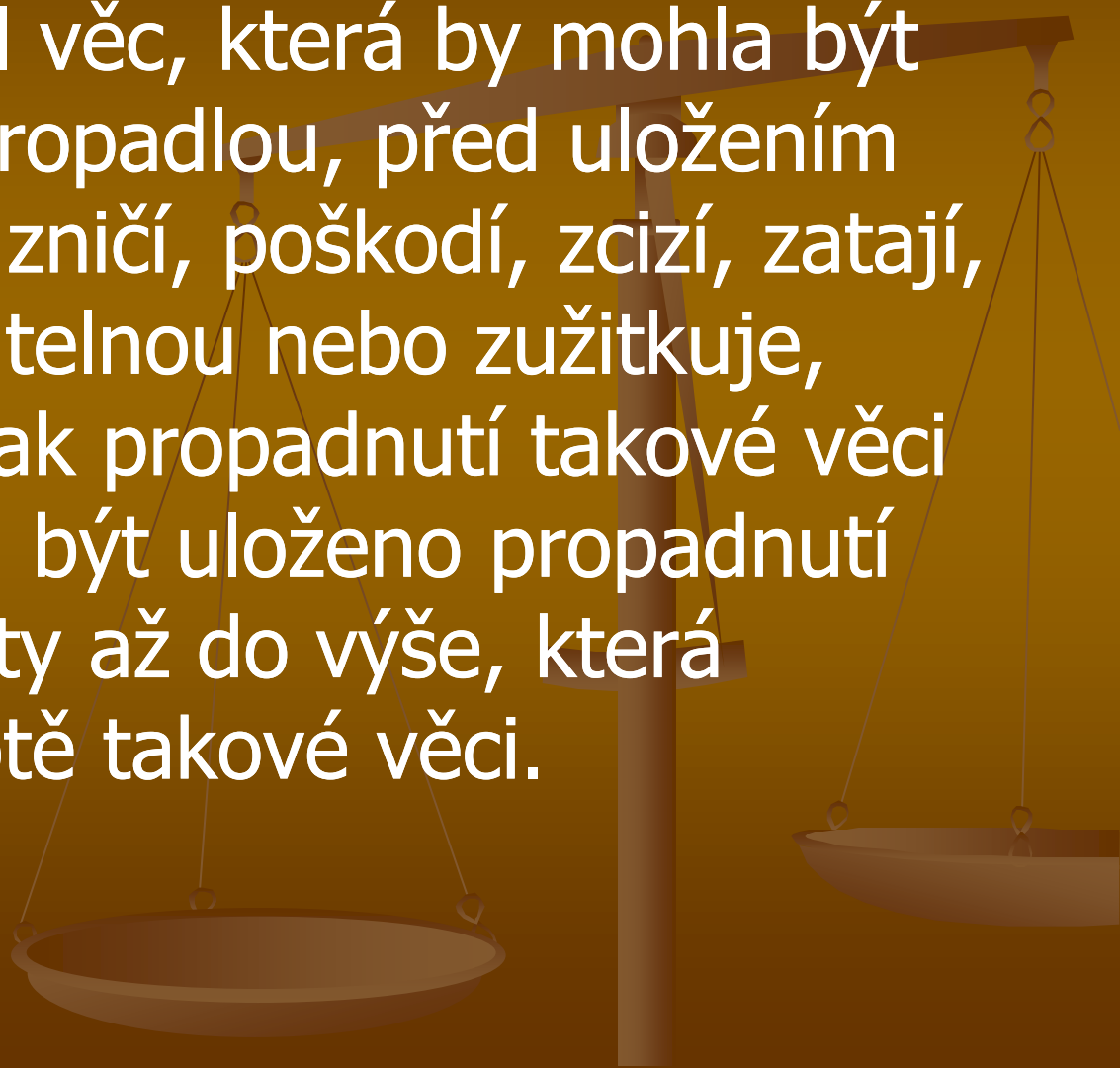
Propadnutí věci

- Hodnota věci nesmí být v nápadném nepoměru k povaze přestupku (ne nemovitost!)
- Vlastníkem se stává stát-

Propadnutí náhradní hodnoty

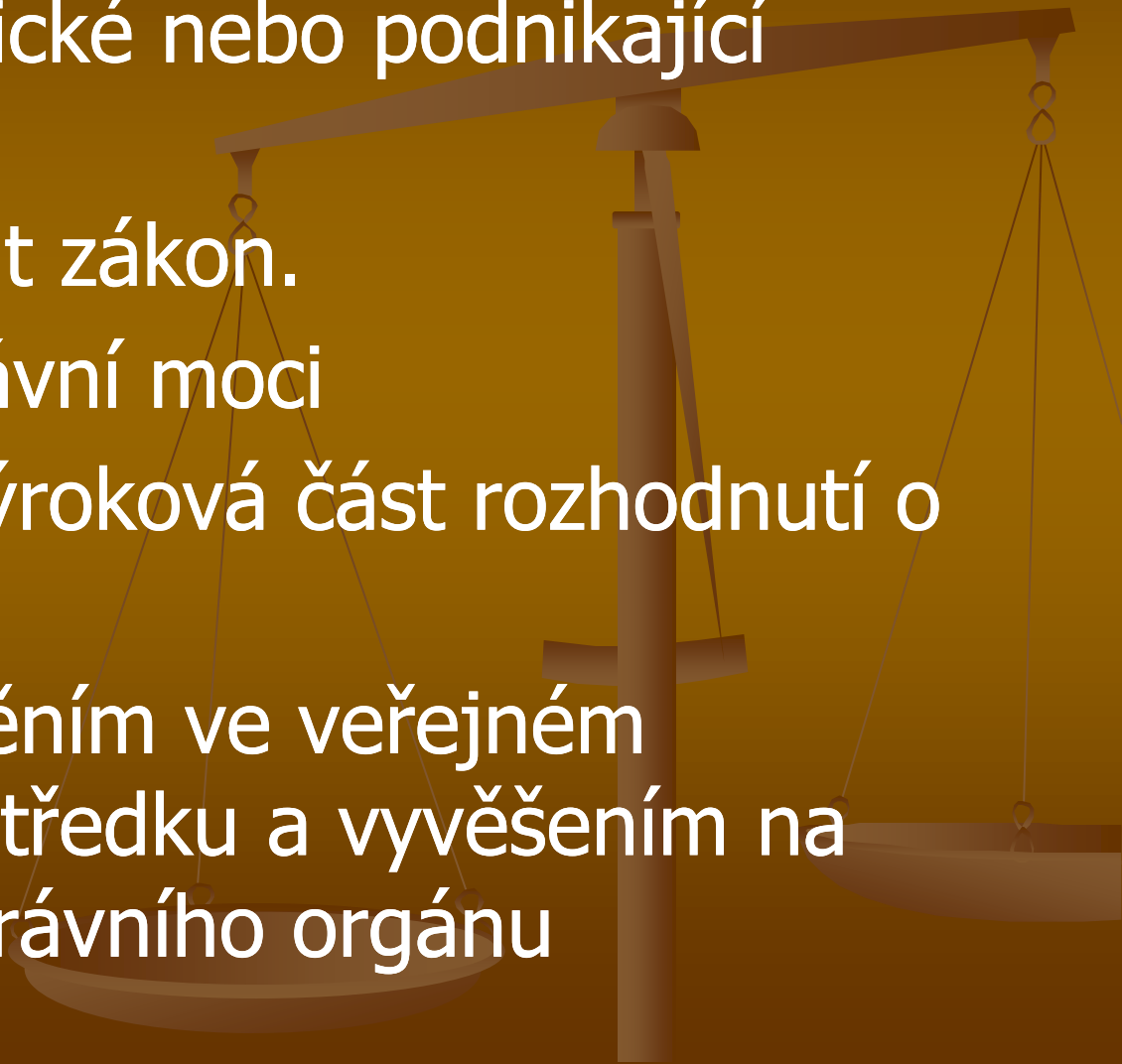
- Jestliže pachatel věc, která by mohla být prohlášena za propadlou, před uložením propadnutí věci zničí, poškodí, zcizí, zatají, učiní neupotřebitelnou nebo zužitkuje, nebo jestliže jinak propadnutí takové věci zmaří, může mu být uloženo propadnutí náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci.

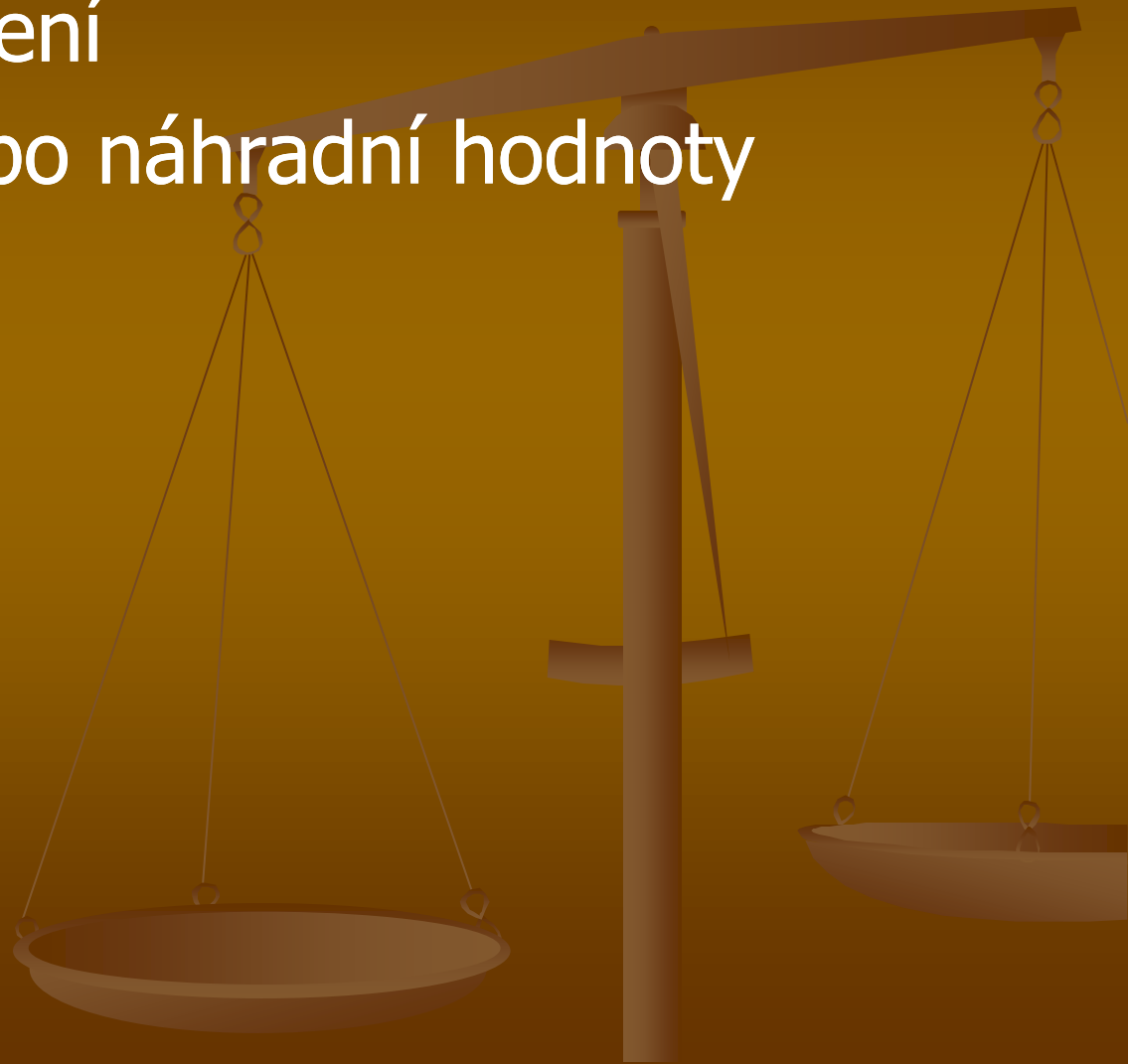
Zveřejnění rozhodnutí

- Lze uložit právnické nebo podnikající fyzické osobě,
- Musí tak stanovit zákon.
- Až po nabytí právní moci
- Zveřejňuje se výroková část rozhodnutí o přestupku.
- provádí zveřejněním ve veřejném sdělovacím prostředku a vyvěšením na úřední desce správního orgánu

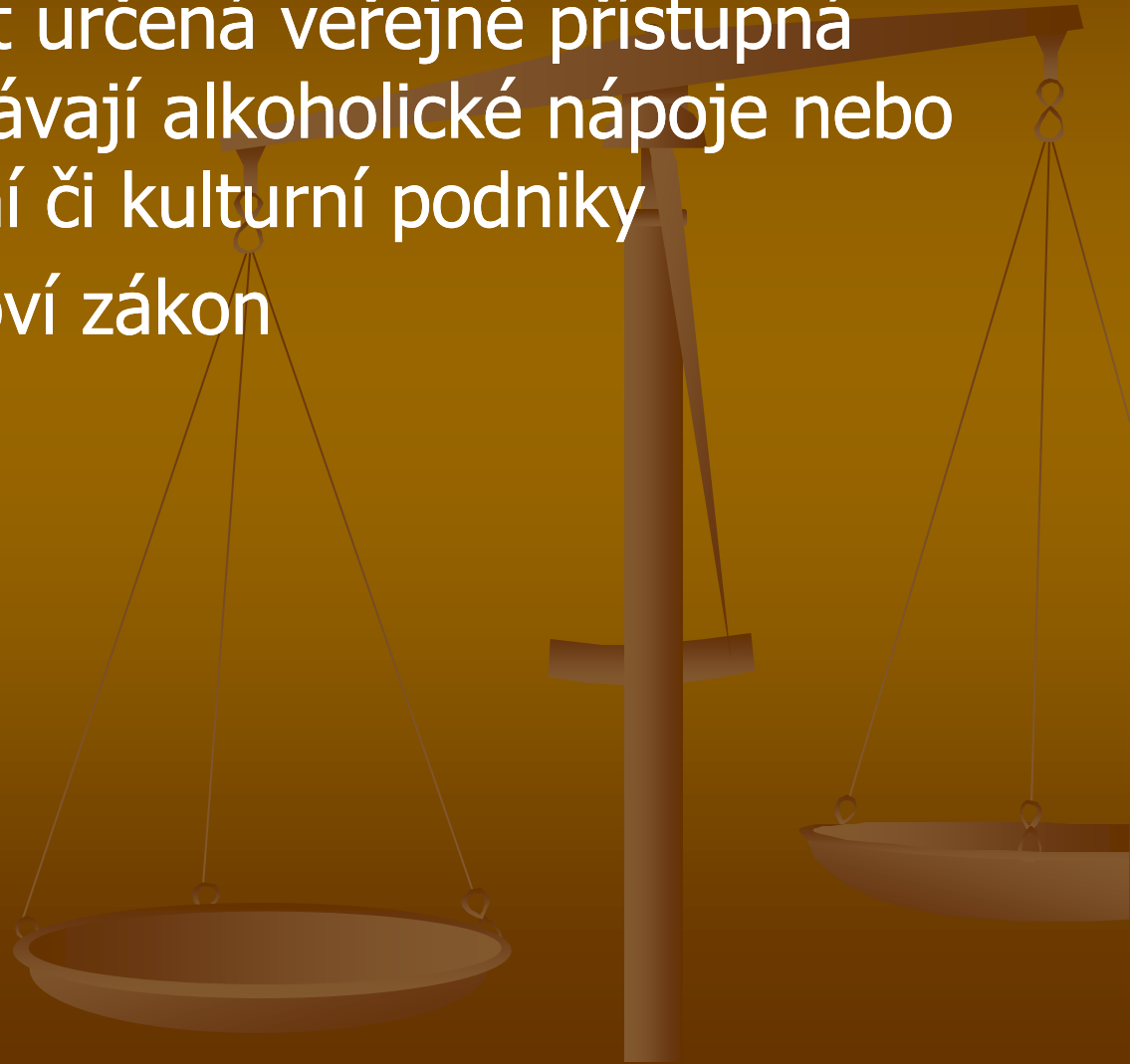
Ochranná opatření

- Omezující opatření
- Zabránění věci nebo náhradní hodnoty

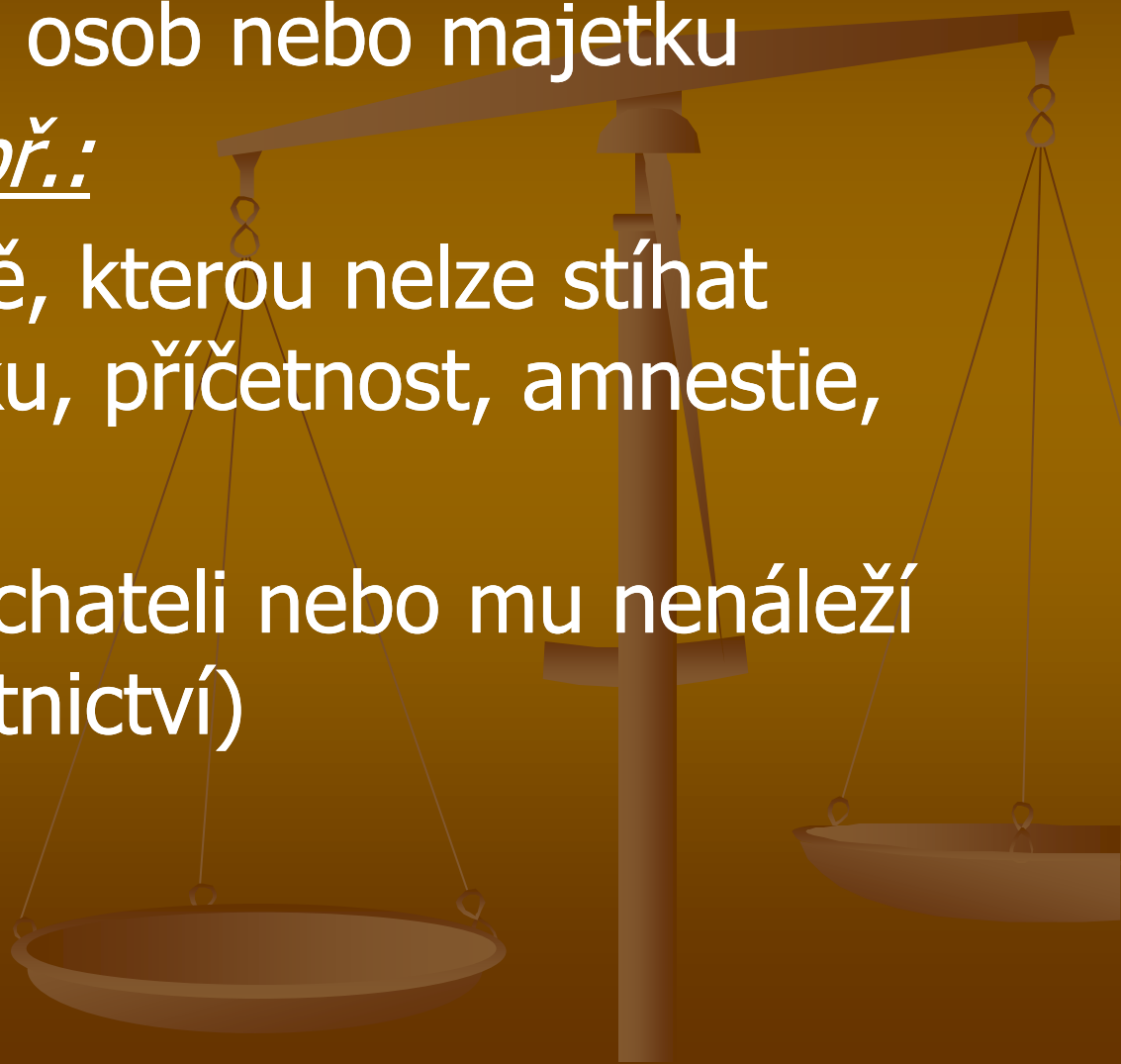
Omezující opatření

- Zákaz navštěvovat určená veřejně přístupná místa, kde se podávají alkoholické nápoje nebo se konají sportovní či kulturní podniky
- Tam, kde to stanoví zákon

Zabrání věci

- Důvod: ochrana osob nebo majetku
- Podmínky – např.:
- Věc náleží osobě, kterou nelze stíhat (nedostatek věku, přičetnost, amnestie, promlčení)
- Věc nenáleží pachateli nebo mu nenáleží zcela (spoluvlastnictví)

Zabrání věci

- Lze rozhodnout do 5 let
- Vlastníkem se stává stát
- Hodnota věci nesmí být v nápadném nepoměru k povaze jednání majícího znaky přestupku

